

Vill återupprätta det sociala arbetet

Sänkta trösklar, mer av förebyggande och uppföljning. Det kan bli delar i framtidens socialtjänst som nu utreds.

Text: Anna Fredriksson | [Prenumerera](#) | Artikel i SocialPolitik nr 1 2018

– Socialtjänsten är inte till för några andra. Vi kan alla hamna i behov av hjälp.

Huvudsekreteraren i den statliga utredningen *Framtidens socialtjänst* Monica Malmqvist låter övertygande. Frågan är hur väl detta rimmar med vad svenska folket tycker. Och politikerna.

Utredningen ska ta ett samlat grepp, inte lyfta fram någon speciell grupp som barn eller äldre. Att försörjningsstödet inte är med i uppdraget har sekreterarna vant sig vid.

– Försörjningsstödet är en oerhört viktig och omfattande fråga med politisk sprängkraft. Den behöver antagligen en egen utredning, säger Monica Malmqvist.

När den här tidningen kommer ut är det dags att börja vänta på ett delbetänkande som utredningen lämnar i mitten av april. Det kommer att handla om förebyggande arbete.

– Kommunerna jobbar förebyggande, men för lite. Och i projektform. Det är det som ryker i besparingstider, säger utredningssekreterare Camilla Sköld,

Förebyggande arbete ska ske individuellt, på gruppnivå och på samhällsnivå. Utredningen vill värna socialtjänsten som socialpolitisk institution. Annars hamnar man i att förebygga allt, från brottslighet till lungcancer.

– Det glider lätt över mot juridik, medikalisering, folkhälsa. Men socialtjänsten är en egen pusselbit för jämlika levnadsvillkor, säger Camilla Sköld.

Individer och grupper blir lätt bärare av problem med koppling

till samhället. Den som utestängs socialt kan inte medverka politiskt, påverka sitt boende, eller ta del av kultur, argumenterar sekreterarna. För att arbeta förebyggande krävs sänkta trösklar till socialtjänsten.

– Och det krävs andra kontaktytor, inte bara på socialkontoret. Bemötandet är viktigt. Det finns en risk att det enda människor i behov av stöd och hjälp ser idag är att "antingen tar de barnen eller försörjningsstödet", säger Monica Malmqvist.

Utredningen tittar också på sociala investeringar.

– Även om det finns beräkningar på samhällsekonomiska kostnader och man vet vad man tjänar, så har vi en mer humanitär ingång, säger Monica Malmqvist.

Tillit är ett viktigt ord på modet, också här. Styrningen av den offentliga förvaltningen ska baseras på tillit och på att medborgarna upplever nytta.

Samverkan är ett annat viktigt, och svårt område. Det finns många att samverka med för socialtjänsten. Samhällsplanerarna inte minst. De måste efterfråga socialtjänstens kunskaper om hur vi bygger för att minimera problem.

– Social hållbarhet får mycket uppmärksamhet nu så det kan vara ett bra läge för det vi vill få fram, tror Camilla Sköld. Samverkan med skolan kan bli bättre. Och med psykiatrin, kriminalvården, Statens institutionsstyrelse, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Camilla Sköld tycker att vi ibland förenklar socialt arbete.

– Det är oerhört komplext eftersom sociala problem och socialt arbete handlar om samspel mellan individ och samhälle.